

Raadsvoorstel

Onderwerp: Besluit vaststellen economische activiteiten in het algemeen belang, van de gemeente Ridderkerk	Gemeenteraad Ridderkerk: 10 september 2015	Agendapunt:
Commissie: Samen leven d.d. 27 augustus 2015		e-mailadres opsteller: r.wiekeraad@bar-organisatie.nl
Portefeuillehouder: Keuzenkamp-van Emmerik, T.		Openbaar
BBVKenmerk: 174177		

Onderwerp

Besluit tot vaststelling van economische activiteiten in het algemeen belang.

Geadviseerde beslissing raad

De volgende economische activiteiten vast te stellen als activiteiten, die plaatsvinden in het algemeen belang, als bedoeld in artikel 25h, vijfde en zesde lid van de Mededingingswet:

- Verhuur en exploitatie van de sportaccommodaties
- Verhuur van maatschappelijk vastgoed.

Inleiding

In het najaar van 2014 heeft de projectgroep Vennootschapsbelasting en Wet markt & overheid in samenwerking met een externe adviseur de economische activiteiten van de gemeente geïnventariseerd. In december zijn u de resultaten van deze inventarisatiefase toegestuurd en is de raad middels de raadsinformatiebrief van 16 december 2014 geïnformeerd.

In het vervolg hierop is een nadere analyse gemaakt van de economische activiteiten uit de eerste fase door de projectgroep. Dit heeft geresulteerd in dit voorstel. Wij adviseren u om de volgende economische activiteiten vast te stellen als activiteiten, die plaatsvinden in het algemeen belang. Daarmee voldoen deze activiteiten aan de vereisten in de wet (artikel 25h, vijfde en zesde lid van de Mededingingswet):

- Verhuur en exploitatie van de sportaccommodaties;
- Verhuur van maatschappelijk vastgoed.

Aanleiding

Op 1 juli 2012 is de Wet markt & overheid (hierna: "de wet"), als onderdeel van de mededingingswet, in werking getreden. Deze wet bevat gedragsregels voor overheden die economische activiteiten verrichten. Doelstelling van de wet is dat overheden en overheidsbedrijven bij het verrichten van economische activiteiten eerlijk concurreren met bedrijven. De wet trad onmiddellijk in werking voor nieuwe economische activiteiten. Voor bestaande economische activiteiten van voor 1 juli 2012 gold een overgangsperiode van twee jaar, deze dienden op 1 juli 2014 aan de gedragsregels van de wet te voldoen.

De gedragsregels komen kort gezegd op het volgende neer:

- De bekostiging van ondernemersactiviteiten door middel van integrale kostprijsberekening;
- Het hergebruik van gegevens verkregen voor de uitvoering van de publieke taak;
- Het voorkomen van functievermenging;
- Het voorkomen van bevoordeling van eigen overheidsbedrijven.

De wet kent een aantal uitzonderingen. Een van die uitzonderingen is dat de wet niet van toepassing is als de gemeenteraad gemotiveerd besluit dat bepaalde activiteiten in het algemeen belang plaatsvinden. Dat algemeen belang is er niet, indien de markt zelf voorziet in het aanbod van de desbetreffende goederen of diensten, dus wanneer er geen sprake is van marktfalen. Evenmin wordt als algemeen belang aangemerkt het eigen financieel of economisch belang. Er moet dus sprake zijn van een breder belang, denk hierbij aan: volksgezondheid, maatschappelijke zorg en welzijn, culturele activiteiten, ruimtelijke ordening en veiligheid.

Beoogd effect

De door de raad aangewezen uitzonderingen van algemeen belang worden uitgezonderd van de werking van de wet markt & overheid, zodat de vier gedragsregels op die economische activiteiten niet van toepassing zijn.

Relatie met beleidskaders:

Het aanwijzen van de economische activiteiten zoals opgenomen in het besluit betekent niet dat in alle gevallen uitsluitend een prijs in rekening gebracht zal worden onder de integrale kostprijs. Indien bijvoorbeeld een sportaccommodatie wordt verhuurd aan een commercieel bedrijf dan blijft het mogelijk minimaal de kostprijs daarvoor te rekenen. Indien nodig zal het prijsbeleid daartoe worden aangepast.

Argumenten

De verhuur en exploitatie van de sportaccommodaties.

Sport heeft grote positieve maatschappelijke effecten. Sport draagt onder andere bij aan de sociale samenhang, gezondheid en participatie. De aanwezigheid van voldoende en geschikte sportaccommodaties is nodig om deze thema's op een goede manier uit te voeren. De gemeente heeft de ambitie het in standhouden van deze hoogwaardige sportinfrastructuur, het hanteren van sociale verhuurprijs aan sportverenigingen past binnen de doelstellingen van sport (bereikbaarheid, toegankelijkheid en kwaliteit).

De wet eist dat overheden de integrale kostprijs in rekening brengen wanneer zij economische activiteiten verrichten. In veel gevallen is het de gemeente die de eigenaar is van sportcomplexen, welke worden verhuurd aan verenigingen. In deze huur zouden dus alle betrokken kosten moeten worden doorberekend. Dit zou voor veel verhuurde sportcomplexen leiden tot een veel hoger tarief en een verhoging van de contributies. En hogere contributies betekent een aanzienlijke vermindering van de vraag om sport bij sportverenigingen, scholen en individuele sporters.

Verenigingen spelen een belangrijke rol in de sociale basisinfrastructuur. Zij vormen een onmisbaar platform waar van oudsher een sterk beroep wordt gedaan op de eigen kracht van burgers en samen kracht van de gemeente. Mede door de inzet van vrijwilligers blijft het realiseren van maatschappelijke activiteiten financieel haalbaar voor de verenigingen en bereikbaar voor de burgers. Het wegvallen van de vereniging zou een onverantwoorde aanslag betekenen op de sociale basisinfrastructuur van onze gemeente.

Binnen de gemeente is momenteel enig aanbod van sportaccommodaties door private partijen. Dit zijn vooral fitness en health-accommodaties die onvoldoende voorzien in de algemene toegankelijkheid voor sportbehoefte, voor zowel jong en oud. Derhalve zijn wij van mening dat het algemeen belang zwaarder weegt dan de eventuele belangen van en de nadelige gevolgen voor marktpartijen. Gezien het enorme belang wat gemoeid is met het brede aanbod en toegankelijkheid van sporten voor alle lagen van de bevolking, moet worden geoordeeld dat dit belang zwaarder weegt dan het concurrentiebelang van enkele private ondernemers.

Verhuur van maatschappelijk vastgoed

Het gaat hierbij om de verhuur van accommodaties aan de maatschappelijke-, culturele- en creatieve instellingen, stichtingen, verenigingen en dergelijke. Het in rekening brengen van de volledige integrale kostprijs zal er toe leiden dat dergelijke organisaties hogere kosten krijgen en zo hun maatschappelijke, culturele en creatieve activiteiten door hun beperkte financiële armslag niet of niet volledig meer kunnen uitvoeren. Hoewel het streven enigszins gericht is om de gemaakte kosten door te rekenen in de huurprijzen, is dit echter lang niet altijd te realiseren. Ook is van belang dat mede door de inzet van vrijwilligers, het realiseren van maatschappelijke activiteiten financieel haalbaar blijven voor de verenigingen en bereikbaar voor de burgers.

Private ondernemers bieden ook vastgoed aan, maar niet tegen tarieven die voor maatschappelijke organisaties betaalbaar zijn. Het belang dat instellingen op het maatschappelijk, culturele en creatieve vlak voor de beleving van de gemeente en de samenleving hebben weegt naar ons oordeel zwaarder dan het commerciële belang dat partijen op de vastgoedmarkt hebben bij een integrale kostendoorberekening door de gemeente.

Kanttekeningen

Voor de overige economische activiteiten uit de rapportage Wet Markt & Overheid van november 2014 (inventarisatiefase) is een algemeen belang besluit niet nodig. Uit de nadere analyse blijkt dat deze activiteiten geen verdere uitwerking behoeven. Zo is bij de post "ontvangen rente en winstuitkeringen" de vergoedingen voor concessies, dividend uitkeringen en openstaande vorderingen benoemd. Deze economische activiteiten vallen niet onder de wet omdat sprake is van ontvangsten waar geen kostprijs van de gemeente tegenover staat. Ook is gebleken dat huuropbrengsten uit restpercelen tegen marktconforme prijzen worden verhuurd.

Uitvoering/vervolgstappen

Het raadsbesluit zal worden bekendgemaakt.

Evaluatie/monitoring

De inventarisatie van economische activiteiten blijft een aandachtspunt binnen de organisatie, omdat er nieuwe economische activiteiten door de gemeente kunnen worden verricht die in aanmerking komen voor een algemeen belangvaststelling. Hierom zal in de voorbereiding van aan het college voor te leggen besluiten, permanent aandacht worden gevraagd voor de werking van de wet.

Financiën

n.v.t.

Juridische zaken

Het besluit van de raad tot aanwijzing van algemeen belang is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Belanghebbenden kunnen tegen dit besluit een bezwaarschrift indienen.

De Autoriteit Consument en Markt (hierna: "ACM") houdt toezicht op de naleving van de uit de wet voortvloeiende verplichtingen. Wanneer naleving van de gedragsregels door overheden uitblijft, is de ACM bevoegd handhavend op te treden. Niet aan de wet voldoen, brengt daarom financiële risico's met zich mee.

Bij een (potentiele) overtreding kan door de ACM een last onder dwangsom opgelegd worden. Private ondernemers kunnen het besluit van de ACM vervolgens gebruiken om de betrokken overheidsorganisatie aansprakelijk te stellen voor geleden schade.

Duurzaamheid

n.v.t.

Communicatie/participatie na besluitvorming

Het raadsbesluit wordt bekendgemaakt in het Gemeentejournaal in de Combinatie aangezien tegen het raadsbesluit tot vaststelling van het algemeen belang bezwaar en beroep open staat.

Bijlagen/ter inzage liggende stukken

- Concept raadsbesluit
- Lijst van economische activiteiten
- Inventarisatie 1^e fase rapport.

Burgemeester en wethouders van Ridderkerk,

de secretaris,

dhr. H.W.J. Klaucke

de burgemeester,

mw. A. Attema